

کاربرگه‌ها

ششم دبستان

بحث گروهی - موقعیت‌های زیر را بخوانید و درباره‌ی کارهای افراد گفت‌وگو کنید. کار کدام یک از آنها درست یا نادرست است؟ بهتر است هر یک از آنها در این موقعیت چگونه رفتار کنند؟

موقعیت ۱

حسن و پوریا در همسایگی هم زندگی می‌کنند و با هم دوست و همکلاس هستند. آنها فردا امتحان ریاضی دارند. پوریا نتوانسته است بعضی از مطالب را خوب یاد بگیرد و از حسن خواهش می‌کند که به خانه‌ی آنها بیاید و به او ریاضی یاد بدهد. از طرفی حسن می‌خواهد بهترین نمره‌ی کلاس را بگیرد و نفر اول باشد و نمی‌داند چه تصمیمی بگیرد.

موقعیت ۲

سارا و نرگس دوستان صمیمی هستند. آنها هر روز با هم به مدرسه می‌روند، با هم درس می‌خوانند و گاهی در روزهای تعطیل نیز به خانه‌ی یکدیگر می‌روند. خانواده‌ی نرگس خانه‌ی جدیدی در یک محله‌ی دیگر شهر خریده‌اند و قرار است به آنجا اسباب‌کشی کنند. نرگس هم باید در مدرسه‌ی دیگری ثبت‌نام کند. سارا خیلی گریه می‌کند و نمی‌تواند درس‌هایش را خوب بخواند.

موقعیت ۳

مریم و لیلا با هم دوست هستند. مریم متوجه می‌شود که گاهی لیلا پشت سر یکی از همکلاسی‌هایشان بدگویی می‌کند. مریم با مهربانی به لیلا می‌گوید: همان‌طور که ما دوست نداریم کسی پشت سر ما حرف بزند، پس ما هم نباید عیب دیگران را بازگو کنیم؛ اما لیلا اخم‌هایش را در هم می‌کشد و ناراحت می‌شود.

نه گفتن

۱- تمرین «نه گفتن»: همفکری کنید و جمله ای مناسب بنویسید.

یکی از همکلاسی‌هایتان، شما را به جشن تولّدش دعوت کرده است. پدر و مادرتان، همکلاسی شما و خانواده‌اش را نمی‌شناسند و به شما اجازه نمی‌دهند در این مهمانی شرکت کنید. همکلاسی شما دوباره تلفن می‌زند و به شما اصرار می‌کند که حتماً بیایید. شما چه می‌گویید؟ چگونه؟

یکی از دوستان شما، تشویقتان می‌کند که با هم در امتحان تقلّب کنید و شیوه‌ای را هم برای این کار به شما نشان می‌دهد. امانظر شما این است که هر نمره‌ای بگیرید، بهتر از این است که این کار نادرست را انجام بدهید. شما چه می‌گویید؟ چگونه نظر خود را مطرح می‌کنید؟

حمید با عجله در حال رفتن به مدرسه است. پسری با موتور به او نزدیک می‌شود و می‌گوید: می‌خواهی تو را سریع به مدرسه برسانم؟ سوار شو. حمید آن پسر را نمی‌شناسد؛ اگر چه چند بار او را در آن کوچه دیده است. به نظر شما حمید چه باید بگوید؟ چرا؟

نرگس و نسترن در حال برگشتن از مدرسه هستند. خانمی به آنها نزدیک می‌شود و می‌گوید در کوچه‌ی مجاور، در خانه‌ای نمایشگاه لباس‌های قشنگ و ارزان قیمت برپا شده است. او به نرگس و نسترن اصرار می‌کند که همراهش بروند و اگر لباس‌ها را پسندیدند، بعداً با خانواده‌هایشان برای خرید بیایند. به نظر شما نرگس و نسترن چه پاسخی باید بدهند؟ چرا؟

در یک بند به طور مختصر بنویسید.

۲- شما به عنوان یک دوست خوب چه کارهایی برای دوستانتان انجام می دهید و چگونه رفتار می کنید؟

۳- این عبارت ها را به دلخواه کامل کنید :

● دوست من کسی است که

● من به دوستانم احترام می گذارم، زیرا

● هرگاه از دوستم خطایی مشاهده کنم

تصمیم‌گیری

به‌طور گروهی موقعیت‌های زیر را بخوانید و تصمیم‌گیری کنید. درباره‌ی انتخاب‌های مختلف و نتایج آنها در کلاس بحث کنید. هنگام تصمیم‌گیری، این سؤال‌ها را از خودتان پرسید :

آیا این تصمیم:

- ★ برخلاف دستور دینی است؟
- ★ برخلاف مقررات و قوانین خانه، مدرسه و اجتماع است؟
- ★ باعث نگرانی و نارضایتی خانواده‌ام می‌شود؟
- ★ به سلامتی من یا دیگران لطمه می‌زند؟
- ★ برای دیگران یا خودم مشکل و دردسر به‌وجود می‌آورد؟

موقعیت ۱

امیر و آریا به آژ مایشگاه مدرسه رفته‌اند تا چیزی را به کلاس ببرند. آریا وسط آژ مایشگاه می‌دود و ناگهان به یک وسیله‌ی گر انقیمت برخورد می‌کند و آن وسیله می‌شکند. آریا تصمیم می‌گیرد زود از آنجا فرار کند و در جایی مخفی بشود و به امیر هم می‌گوید: به کسی نگو من این کار را کردم...

موقعیت ۲

پروین با برادر کوچک سه‌ساله‌اش به مغازه رفته است. در راه برگشتن از مغازه متوجه می‌شود که او یک بسته شکلات را از مغازه برداشته و همراه خودش آورده است...

موقعیت ۳

روز جمعه فرهاد به اتفاق خانواده و چند نفر از پسرهای فامیل به یک باغ رفته بودند. پسر عموهایش به او پیشنهاد می‌کنند از پل چوبی قدیمی روی رودخانه که بعضی قسمت‌های آن خراب شده است، عبور کنند.

تصمیم‌گیری

درباره‌ی موقعیت‌های زیر تصمیم‌گیری کنید. فراموش نکنید هنگام تصمیم‌گیری، «سؤال‌های مهم» را درباره‌ی آن تصمیم از خودتان بپرسید. نتیجه، دلایل و مراحل تصمیم‌گیری خودتان را در کلاس بیان کنید.

موقعیت ۱

مدرسه تعطیل شده است و شما می‌خواهید به خانه برگردید. در چند قدمی مدرسه می‌بینید که یک کیف کوچک روی زمین افتاده است. آن را برمی‌دارید و مشاهده می‌کنید مقداری پول در آن است اما نام و نشانی صاحب کیف در آن نیست. چه تصمیمی می‌گیرید؟

موقعیت ۲

یکی از دوستان شما، کتابی را به امانت به شما داده است. دوست دیگری این کتاب را در دست شما می‌بیند و خواهش می‌کند تا به او بدهید که بخواند. او اصرار می‌کند که تا دو روز دیگر آن را می‌خواند و به شما پس می‌دهد. چه تصمیمی می‌گیرید؟

موقعیت ۳

شما به یک سالن ورزشی رفته‌اید. فردی در آنجا لباس‌های ورزشی حراجی پهن کرده است و می‌فروشد. دوستان شما از او خرید می‌کنند. شما پول کافی همراه ندارید و به لباس جدید هم نیاز ندارید اما دوستان به شما اصرار می‌کنند و حاضرند به شما پول قرض بدهند....

موقعیت ۴

مدرسه تعطیل شده است و شما و دوستانتان می‌خواهید به خانه بروید. دوستان از شما خواهش می‌کند که با هم به یک فروشگاه لوازم ورزشی بروید تا وسیله‌ای بخرید و فروشگاه هم از آنجا خیلی دور است....

عوامل مؤثر در کشاورزی

۱- این اخبار از روزنامه‌ها برداشته شده است. هر یک از آنها به کدام عوامل مؤثر بر کشاورزی مربوط است؛ طبیعی یا انسانی؟

انسانی

طبیعی

۱- هجوم آفت سن* در مزارع گندم در ناحیه‌ی کرمان خسارات زیادی به محصول کشاورزان وارد نمود

* سن حشره‌ای است که می‌تواند به محصولات کشاورزی آسیب برساند.

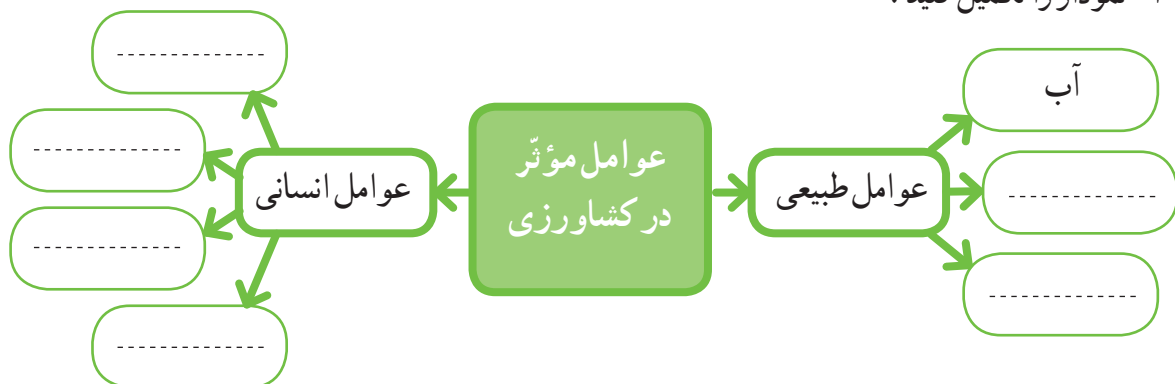
۲- سازمان غله‌ی کشور اعلام کرد که محصول گندم کشاورزان به موقع خریداری می‌شود.

۳- اداره‌ی کشاورزی ورامین از کشاورزان خواست برای تهیه‌ی سم و کود به قیمت تعاونی، به این اداره مراجعه کنند

۴- بارش ناگهانی تگرگ در اردبیل به شکوفه‌های درختان میوه آسیب جدی وارد نموده است

۵- رئیس اداره‌ی کشاورزی فیروزآباد به خبرنگار گفت: «وجود آب و آفتاب کافی در این ناحیه، امکان دو بار برداشت محصول در سال را به ما می‌دهد»

۲- نمودار را تکمیل کنید :

غذای محلی

شما هم غذای محلی خودتان و محصولات زراعی یا باغی را که در آن به کار رفته است، بنویسید.

من اهوازی هستم. خورش بامیه غذای خوشمزه‌ای است. ماده‌ی اصلی این غذا گیاه بامیه است و از گوشت و پیاز، زردچوبه و رب گوجه‌فرنگی درست می‌شود.

من در لاهیجان زندگی می‌کنم. میرزا قاسمی غذای معروفی است. برای تهیه‌ی این غذا بادمجان تنوری با گوجه‌فرنگی و سیر و تخم‌مرغ در روغن تفت داده، و سپس با برنج خورده می‌شود.

من در مراغه در استان آذربایجان شرقی زندگی می‌کنم. حتماً اسم کوفته تبریزی را شنیده‌اید. در این غذا برنج، گوشت، پیاز، آلو، آردنخودچی، تخم‌مرغ، لپه و گردوی خرد شده به کار رفته است.

من در زندگی می‌کنم.

.....

.....

.....

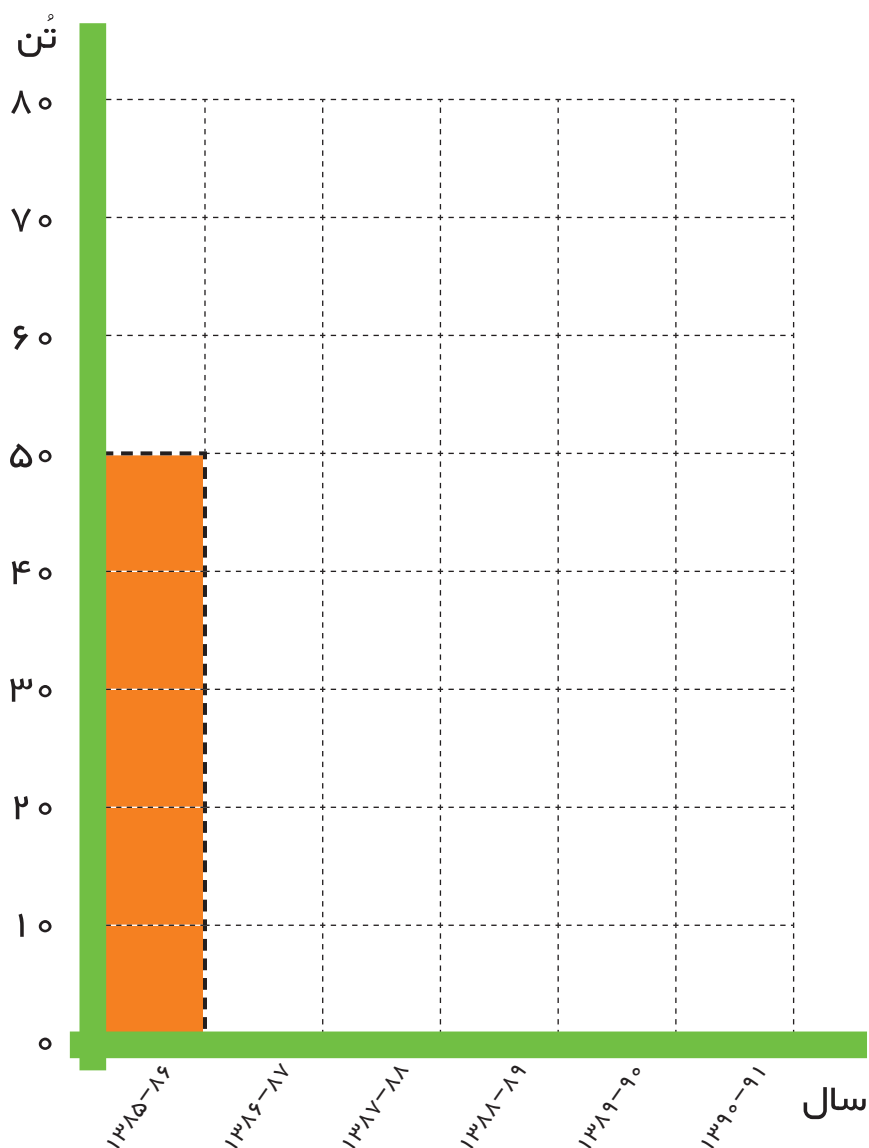
.....

نمودار ستونی

۱- نمودار محصول مرکبات باغ آقای رضوانی را با توجه به اطلاعات این جدول تکمیل و رنگ آمیزی کنید.

سال زراعی	۱۰ تن پرتقال =
۱۳۸۵-۸۶	
۱۳۸۶-۸۷	
۱۳۸۷-۸۸	
۱۳۸۸-۸۹	
۱۳۸۹-۹۰	
۱۳۹۰-۹۱	

نقشه ی محصولات کشاورزی

ابتدا نمادهایی برای راهنما ترسیم کنید. سپس نمادها را طبق جدول روی نقشه بگذارید.

- نماد پسته را در استان های کرمان، یزد، خراسان جنوبی، رضوی و سمنان بگذارید.
- نماد خرما را در استان های کرمان، هرمزگان، فارس، بوشهر، سیستان و بلوچستان و خوزستان بگذارید.
- نماد مرکبات را در استان های مازندران، کرمان، فارس، هرمزگان، گیلان و خوزستان بگذارید.
- دریاها را آبی کنید.

از تولید به مصرف

۱- مراحل تولید نان را به ترتیب شماره گذاری کنید :

۲- اکنون تابلوی مربوط به کاشت را بارنگ سبز، داشت را بارنگ زرد و برداشت را بارنگ قهوه‌ای مشخص کنید.

منابع انرژی

همفکری کنید و پاسخ مناسب بنویسید.

— چند وسیله یا ماشین برای هریک از این موارد مثال بزنید.

— بنویسید در هر مورد، از کدام منابع یا اشکال انرژی استفاده می شود.

انرژی	وسایل	
گاز، برق، نفت	مثال: اجاق گاز، پلوپز، مخلوطکن، چراغ خوراک پزی	 پخت و پز
		 حمل و نقل
		 گرم کردن ساختمان
		 کشاورزی
		 وسایل خانگی
		 کارخانه ها

آیا می توانید بگویید در بیشتر فعالیت های روزانه ی زندگی از کدام منبع یا شکل انرژی استفاده می شود؟

مقایسه‌ی انواع انرژی‌ها

انواع انرژی را با هم مقایسه و جدول را کامل کنید.

● انرژی بسیار زیادی تولید می‌کند.

● موجب آلودگی محیطی می‌شود.

● آلودگی ندارد.

● تمام نمی‌شود و قابل تجدید است.

● هزینه‌ی تحقیقات و وسایل نصب آن گران است.

● زباله‌های اتمی برای محیط زیست خطرناک است.

● ارزان است.

● ذخیره‌ی آن تمام می‌شود و غیر قابل تجدید است.

انرژی	خوبی‌ها (مزایا) 😊	بدی‌ها (معایب) ☹️
نفت 	مثال: ● ارزان است.	● ذخیره‌ی آن تمام می‌شود و غیر قابل تجدید است. ● موجب آلودگی محیط می‌شود.
خورشیدی 		
گاز 		
باد 		
آب جاری 		
انرژی هسته‌ای (اتمی) 		

مراقبت از مصرف انرژی

همراه با اعضای خانواده در مصرف درست انرژی همکاری کنید و در مدت یک هفته کارهایی را که در این زمینه انجام داده‌اید، در جدول بنویسید.

مثال

روز و تاریخ	کارهایی که برای مصرف صحیح انرژی انجام دادیم
روز جمعه ۱۳۹۳/۱۰/۲۶	<ul style="list-style-type: none"> - مراقب بودیم درها باز نماند تا گرمای بخاری به هدر نرود. - لامپ‌های اضافی را خاموش کردیم.
شنبه / /	
یکشنبه / /	
دوشنبه / /	
سه شنبه / /	
چهارشنبه / /	
پنج شنبه / /	
جمعه / /	

علت و معلول

علت یعنی چرا یک چیز اتفاق می افتد؟
معلول یعنی نتیجه ای که در اثر آن علت ها به وجود آمده است.

درس را بخوانید و علت های پیشرفت های مسلمانان را به طور خلاصه بنویسید.

معلول (نتیجه)	علت
<p>پیشرفت های علمی مسلمانان و شکوفایی علوم و فنون در دوره ی اسلامی</p>	
	تجارت و
	مسلمانان در کاغذسازی پیشرفت کرده بودند.

خط زمان

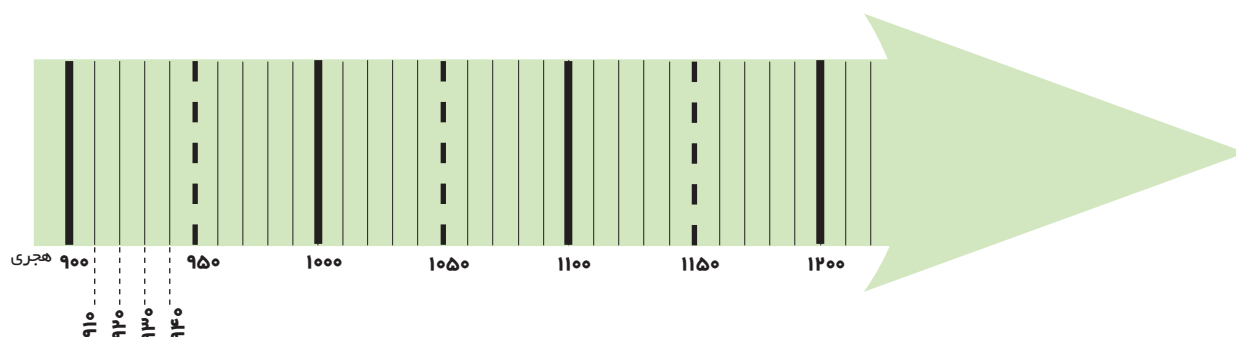
تمرین

این موارد را به طور تقریبی با علامت ✕ روی خط زمان نشان دهید.

★ تأسیس سلسله‌ی صفویه (در سال ۹۰۷ هجری)

★ انتخاب اصفهان به پایتختی صفویه (در سال ۱۰۰۶ هجری)

★ سقوط سلسله‌ی صفویه (در سال ۱۱۳۵ هجری)

دقت در آثار تاریخی

۱- کاخ چهلستون یکی از کاخ‌های صفویان در اصفهان است. سقف این تالار بر بیست ستون استوار شده است و جلوی آن یک استخر بزرگ وجود دارد. در تالار اصلی آن نقاشی‌های زیبایی به چشم می‌خورد. چرا با اینکه این کاخ بیست ستون دارد به آن چهلستون می‌گویند؟

۲- نقاشان روی گنبد مساجد و مینیاتورهای داخل کاخ‌ها، بیشتر چه نقش‌هایی کشیده‌اند؟

۳- شهر اصفهان پل‌های مشهوری دارد که در زمان صفویه ساخته شده است. پرس‌وجو کنید و نام آنها را بنویسید. اگر توانستید عکس یکی از پل‌ها را هم در این محل بچسبانید.

سفرنامه

این دو صفحه از دو سفرنامه برداشته شده است. آنها را بخوانید و مقایسه کنید. نکات مشترک و متفاوت آنها را بنویسید.

ب

... زیبایی شهر اصفهان به خصوص در کاخ‌های
باشکوه بی‌شمار، ساختمان‌های مجلل و فرح‌افزا،
کاروان‌سراهای وسیع، بازارهای بسیار زیبا،
جدول‌های آب و نهرها و خیابان‌هایی است که در
دو طرف آراسته به درخت چنار است در صورتی
که کوی و برزن‌های دیگر آن به‌طور کلی بسیار تنگ
و ناهموار است.

این شهر دارای هشت دروازه است که هیچ‌گاه بسته
نمی‌شود. اگرچه درها پوشیده از آهن است، همیشه
خوب مواظبت و نگهداری می‌شود.

صفحه‌ی ۶۱

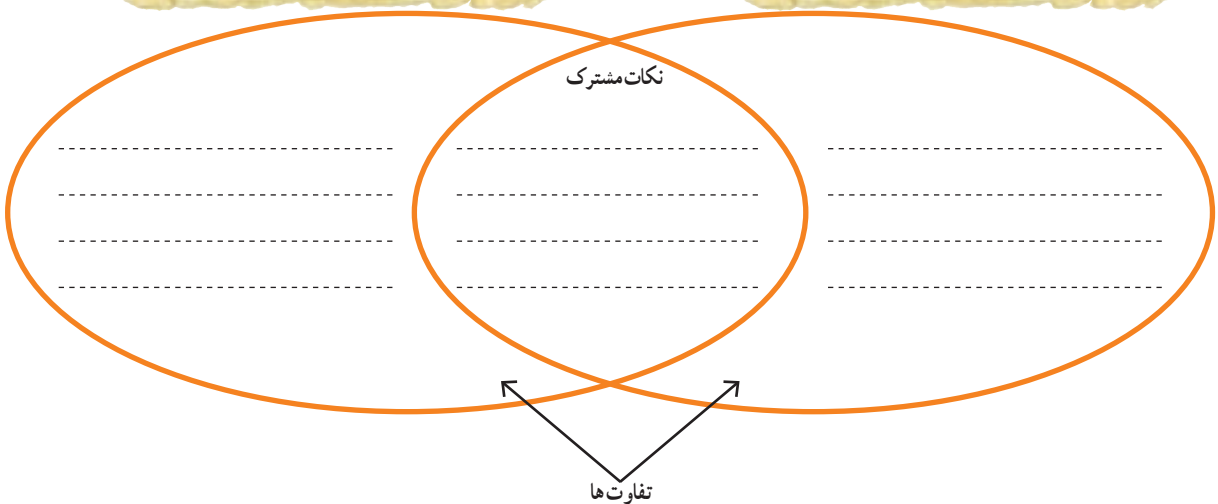
الف

... کوچه‌های اصفهان همه تنگ و کج و معوج و
اغلب تاریک است. تمام شهر اصفهان، گذشته از
میدان بزرگ و چند بازار سرپوشیده، حالت یک‌ده
را دارد. به شهر شبیه نیست.

چند سال است که شروع کرده‌اند به ساختن بناهای
خوب ...

دیوار اطراف اصفهان از خاک است و چند برج
بسیار بد دارد.

صفحه‌ی ۵۸۲

آیا می‌توانید بگویید کدام یک از این دو مسافر قبل از دیگری به ایران آمده است؟ الف یا ب؟

نمودار زندگی روزانه

نمودار فعالیت‌های یک شبانه‌روز خودتان را ترسیم و رنگ‌آمیزی کنید. ابتدا دایره را به ۲۴ قسمت تقسیم کنید و از ساعت ۱ تا ۲۴ را کنار آن بنویسید. سپس با توجه به رنگ‌هایی که به کار می‌برید، راهنمای مناسب برای نمودار طرّاحی کنید.

۱۲ ظهر

۶ صبح

۱۸ عصر

۲۴ نیمه شب

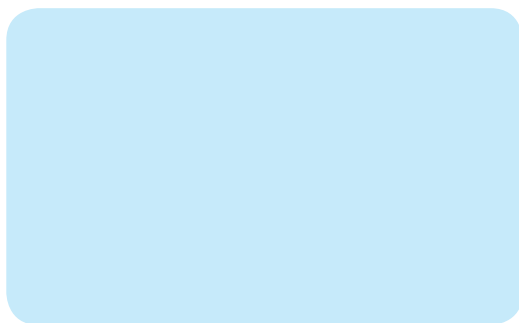
☐
☐
☐

راهنما
خواب

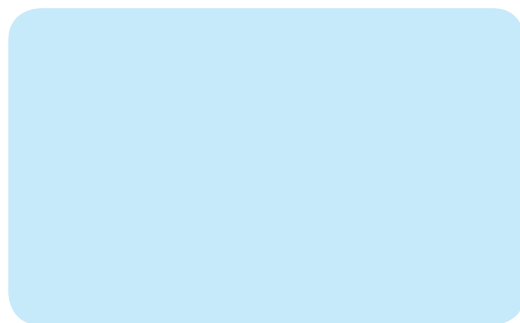
[illegible]

انواع لباس در دوره‌های تاریخی

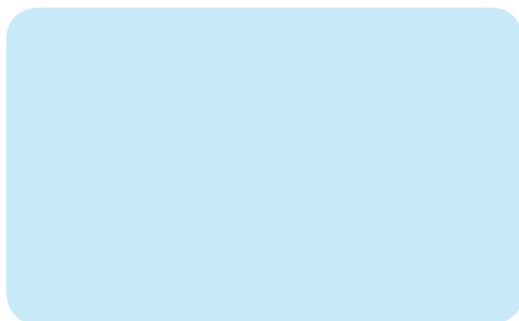
از کتاب‌های تاریخ سال‌های گذشته یا کتاب‌ها و مجلات دیگر، چند تصویر از پوشاک مردم ایران مربوط به دوره‌های تاریخی انتخاب کنید و در این صفحه بچسبانید. چه ویژگی‌هایی در لباس‌های هر دوره مشاهده می‌کنید؟ زیر هر تصویر توضیح کوتاهی بنویسید.

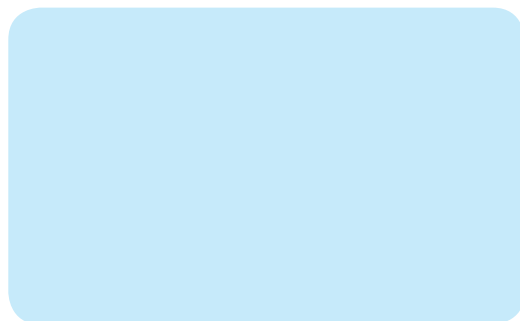
.....
.....

.....
.....

.....
.....

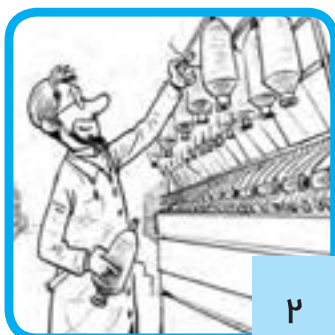
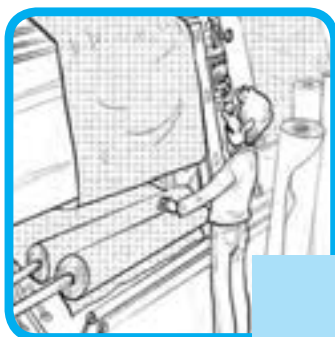
.....
.....

از تولید تا مصرف

۱- مراحل تولید تا مصرف پوشاک را با شماره گذاری روی تصاویر نشان دهید.

۱

۲

۲- هر یک از عبارت های زیر را به کلمه ی مناسب وصل کنید.

خط تولید

عمده فروش

تولید انبوه

بودجه

★ توان مالی یا مقدار پولی که می توانیم برای تهیه ی یک چیز بپردازیم.

★ به تولید کالاها به مقدار زیاد و به صورت یک شکل و همسان گفته می شود.

★ به همکاری افراد مختلف برای تولید یک کالا گفته می شود به طوری که

هر کدام از آنها مهارت تولید یک بخش از کالا را دارند.

★ فروشندگانی که کالاها را به تعداد زیاد و یکجا به مغازه داران دیگر می فروشند.

نقشه‌ی دریاها

- ۱- روی نقشه، نام خلیج فارس و دریای عمان را بنویسید.
- ۲- نام تنگه‌ی هرمز را بنویسید.
- ۳- نام کشورهای اطراف خلیج فارس را که با علامت ؟ مشخص شده‌اند، بنویسید.
- ۴- دریاها را با مداد آبی رنگ کنید.

- ۱- نام دریای خزر را روی نقشه بنویسید.
- ۲- دریای خزر را با مداد آبی رنگ کنید.
- ۳- نام کشورهای اطراف دریای خزر را که با علامت ؟ مشخص شده است، روی نقشه بنویسید.

دریاهای ایران

الف- با استفاده از مطالب متن درس، ویژگی های خلیج فارس و دریای عمان را در جدول بنویسید و آنها را با هم مقایسه کنید. (شباهت ها و تفاوت ها)

خلیج فارس	دریای عمان
شوری آب آن از دریای عمان بیشتر است.	شوری آب آن از خلیج فارس کمتر است.
.....
.....
.....

ب- جای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

دریاچه

خلیج

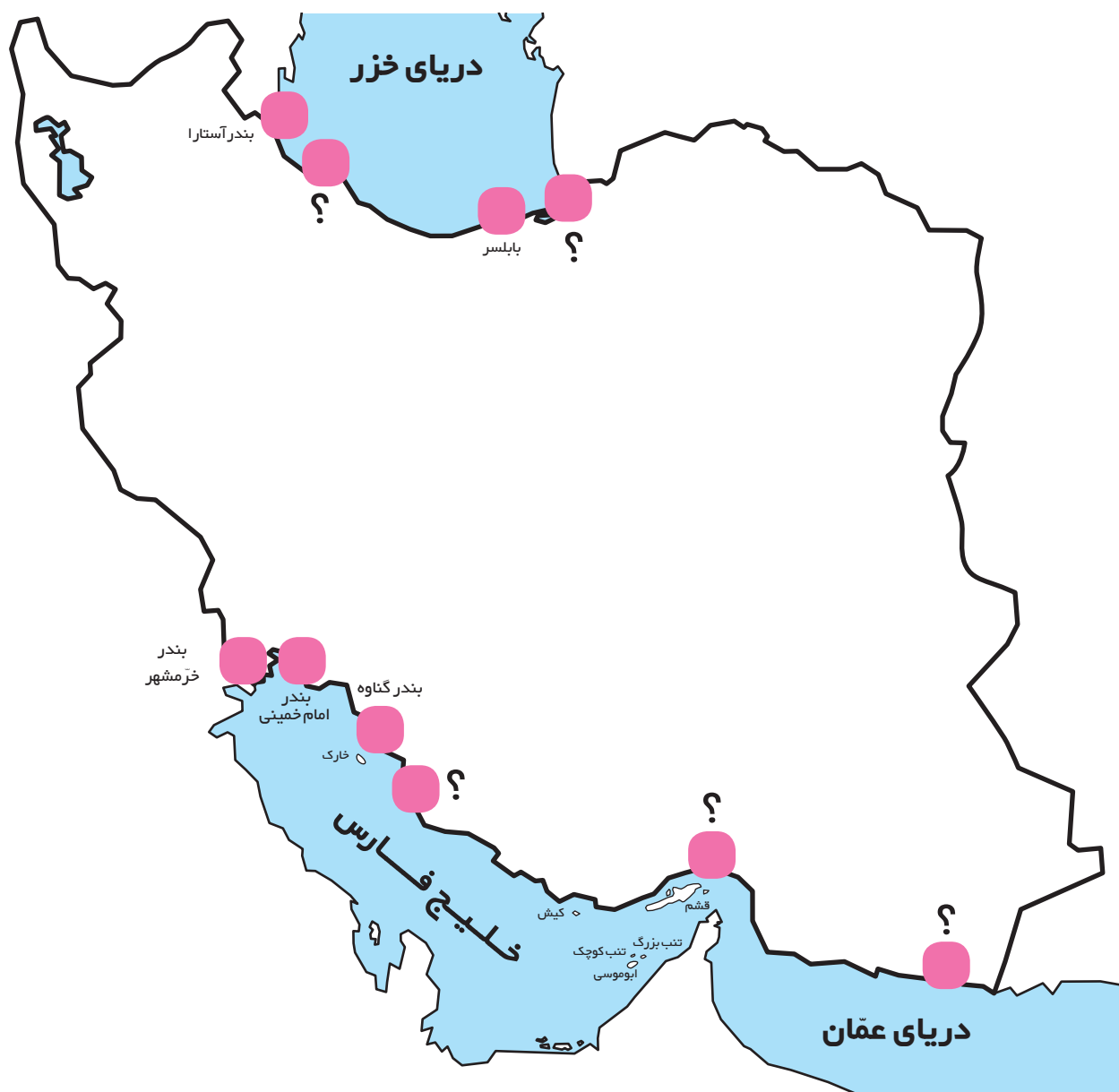
تنگه

دریا

- ۱- گودال های آبی وسیع در سطح زمین است که به اقیانوس راه ندارد.
- ۲- به پیشروی آب دریاها در داخل خشکی ها می گویند.
- ۳- باریکه یا آبراهه ای که دو دریا را به هم وصل می کند، نامیده می شود.

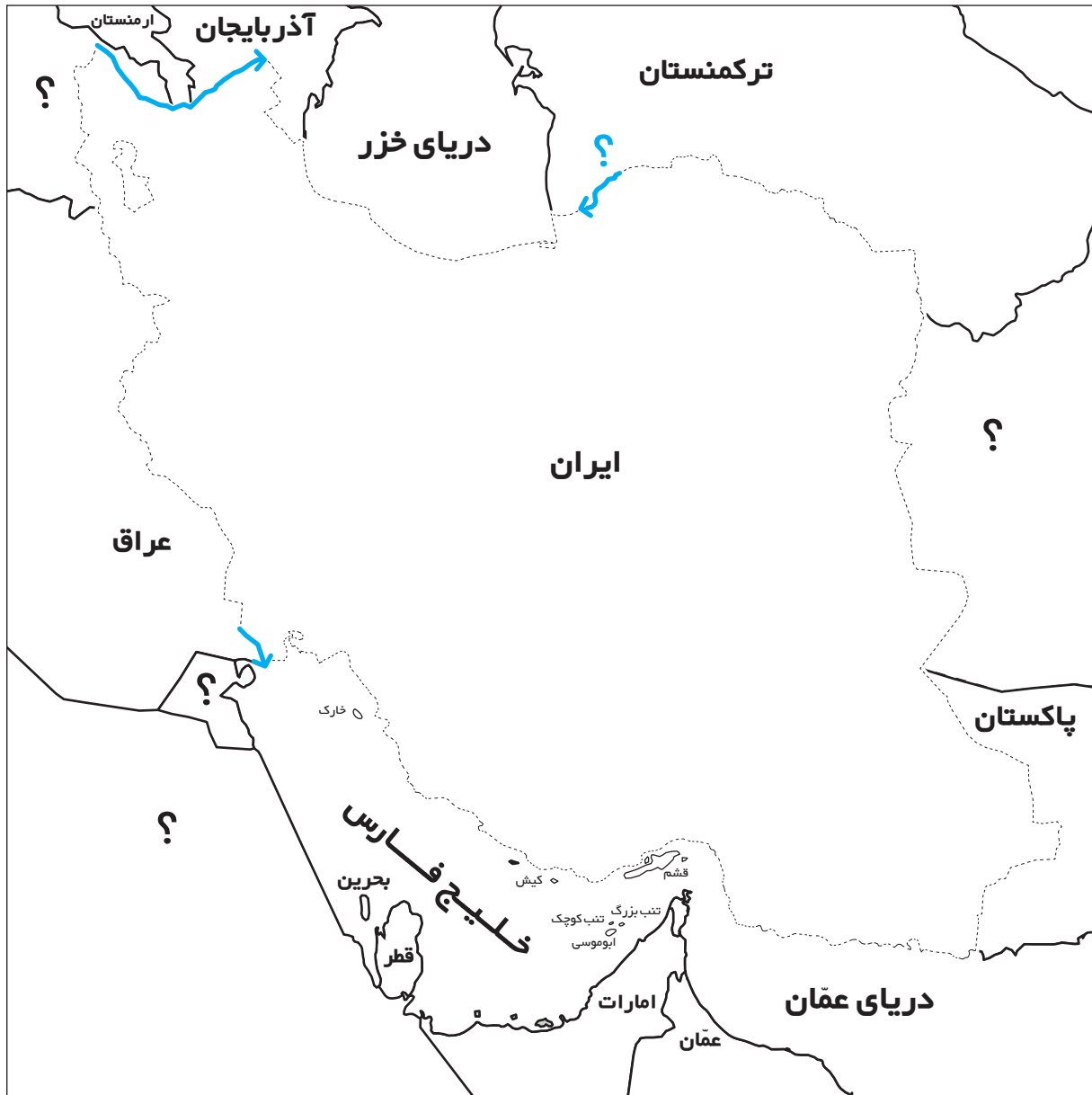
بندرهای

الف - نام بندرهایی را که روی نقشه نوشته نشده است، بنویسید.

ب - در بندرها چه فعالیت‌هایی صورت می‌گیرد؟ سه مورد بنویسید.

همسایگان ما

- ۱- روی نقشه، خطوط مرزی ایران را با کشورهای همسایه پررنگ کنید و نام رودهای مرزی را بنویسید.
- ۲- نام کشورهای همسایه را که با علامت؟ مشخص شده است، بنویسید.
- ۳- دریاها را آبی و سایر کشورها را به دلخواه رنگ کنید.

کشور ایران را معرفی کنید

نامه‌ای به یک دوست فرضی در کشور همسایه بنویسید و کشور خودتان ایران را معرفی کنید.

به نام خدا

[illegible]

This image shows a full page of a worksheet or notebook paper. It features horizontal blue ruling lines spaced evenly down the page. A single red dashed line runs horizontally across the middle of the page, creating two distinct sections for writing. In the top right corner, the Persian phrase "دوست خوبم" (My Good Friend) is printed in a green, sans-serif font. The rest of the page is left blank for student input.

علت‌های پیدایش استعمارگری

جدول را کامل کنید.

علت یعنی چرا یک چیز اتفاق می‌افتد؟
معلول یعنی نتیجه‌ای که در اثر آن علت‌ها به وجود می‌آید.

علت‌ها	معلول (نتیجه)
	اروپاییان قدرتمند شدند و به سرزمین‌های جدید رفتند و مردم آن سرزمین‌ها را استعمار کردند و به تسلط خود درآوردند.
اکتشافات جغرافیایی پیشرفت در دریانوردی و کشف سرزمین‌های جدید	

قلمرو ایران و قراردادهای استعماری

این نقشه قلمرو ایران کنونی و سرزمین‌هایی را که به موجب قراردادهای استعماری از ایران جدا شدند، نشان می‌دهد. روی نقشه جهت‌های اصلی و فرعی را بنویسید. سپس بگویید:

- در شرق و شمال شرق کدام مناطق قبلاً جزء قلمرو ایران بوده‌اند؟ چند مورد نام ببرید.
- در شمال غرب ایران، کدام مناطق قبلاً جزء قلمرو ایران بوده‌اند؟ چند نمونه نام ببرید.

دفاع مقدس

تمرین : خواندن خطّ زمان

۱- حمله‌ی نظامی عراق به ایران در چه سالی صورت گرفت؟

۲- آزادسازی خرمشهر، (عملیات بیت‌المقدس) در چه سالی

صورت گرفت؟

۳- عملیات والفجر ۳ در چه سالی اتفاق افتاد؟ در این عملیات

کدام شهر آزاد شد؟

۴- دفاع مقدس چند سال طول کشید؟ روی خطّ زمان بشمارید.

